

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
3 päivänä heinäkuuta 2003 *

Yhdistetyissä asioissa C-83/01 P, C-93/01 P ja C-94/01 P,

Chronopost SA, kotipaikka Issy-les-Moulineaux (Ranska), edustajinaan avocat V. Bouaziz Torron ja avocat D. Berlin, prosessiosoite Luxemburgissa (C-83/01 P),

La Poste, kotipaikka Boulogne-Billancourt (Ranska), edustajanaan avocat H. Lehman, prosessiosoite Luxemburgissa (C-94/01 P),

Ranskan tasavalta, asiamiehinnään G. de Bergues ja F. Million, prosessiosoite Luxemburgissa (C-93/01 P),

valittajina,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

joissa valittajat vaativat muutoksenhaussaansuhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen (laajennettu neljäs jaosto) asiassa T-613/97, Ufex ym. vastaan komissio, 14.12.2000 antaman tuomion (Kok. 2000, s. II-4055)

ja joissa valittajien vastapuolina ja muina osapuolina ovat

Union française de l'express (Ufex), kotipaikka Roissy-en-France (Ranska),

DHL International, kotipaikka Roissy-en-France,

Federal express international (Ranska) SNC, kotipaikka Gennevilliers (Ranska),

CRIE SA, kotipaikka Asnières (Ranska),

edustajinaan avocat E. Morgan de Rivery ja avocat J. Derenne,

kantajina ensimmäisessä oikeusasteessa,

ja

Euroopan yhteisöjen komissio,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti G. C. Rodríguez Iglesias, jaostojen puheenjohtajat J.-P. Puissochet ja M. Wathelet (esittelevä tuomari) sekä tuomarit C. Gulmann, D. A. O. Edward, P. Jann, V. Skouris, F. Macken, N. Colneric, S. von Bahr ja A. Rosas,

julkisasiamies: A. Tizzano,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies M.-F. Contet,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan asianosaisten 28.5.2002 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 12.12.2002 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Chronopost SA (jäljempänä Chronopost), La Poste ja Ranskan tasavalta ovat yhteisöjen tuomioistuimeen 19.2.2001 ja 23.2.2001 toimittamillaan valituksilla

hakeneet muutosta EY:n tuomioistuimen perussäännön 49 artiklan nojalla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-613/97, Ufex ym. vastaan komissio, 14.12.2000 antamaan tuomioon (Kok. 2000, s. II-4055; jäljempänä valituksenalainen tuomio), jolla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kumosi osittain Ranskan SFMI-Chronopostille myöntämäksi väitetystä tuesta 1 päivänä lokakuuta 1997 tehdyn komission päätöksen 98/365/EY (EYVL 1998, L 164, s. 37; jäljempänä riidanalainen päätös) 1 artiklan.

Riidan perustana olevat tosiseikat

- 2 Riidan perustana olevat tosiseikat on esitetty valituksenalaisen tuomion 1—12 kohdassa seuraavasti:

”1 Syndicat français de l’express international (jäljempänä SFEI), jonka seuraaja — — Union française de l’express on ja jonka jäseniä [DHL International, Federal express international (Ranska) SNC ja CRIE SA] ovat, on Ranskan oikeuden mukaan perustettu ammatillinen etujärjestö, johon ovat ryhmittyneet lähes kaikki Société française de messagerie internationalen (jäljempänä SFMI) kanssa kilpailevia pikapostipalveluja tarjoavat yhtiöt.

- 2 SFEI kanteli 21.12.1990 komissiolle erityisesti sillä perusteella, että La Posten (jäljempänä Ranskan postilaitos tai postilaitos) SFMI:lle antama logistinen ja kaupallinen apu oli EY:n perustamissopimuksen 92 artiklassa (josta on muutettuna tullut EY 87 artikla) tarkoitettua valtiontukea. Kantelu koski ensisijaisesti sitä, että korvaus, jonka SFMI maksoi Ranskan postilaitoksen antamasta avusta, ei vastannut normaalien markkinaehtojen mukaista korvausta. Kyseisten palvelujen hankinnasta maksettavan markkinahinnan ja

SFMI:n tosiasiallisesti maksaman hinnan välinen erotus oli kantelijan mukaan valtiontukea. Vuosina 1986—1989 annetun tuen määrän arvioimiseksi kanteluun oli liitetty konsulttitoimisto Braxtonin SFEI:n pyynnöstä laatima taloudellinen selvitys.

- 3 Ranskan postilaitos, jolla on lakiin perustuva tavanomaisia kirjelähetyksiä koskeva monopoli, oli osa Ranskan julkishallintoa aina vuoden 1990 loppuun asti. Vuoden 1991 alusta lähtien se on organisoitu julkisoikeudelliseksi oikeushenkilöksi 2.7.1990 annetun lain 90-568 säännösten mukaisesti. Kyseinen laki antaa Ranskan postilaitokselle oikeuden harjoittaa tiettyjä kilpailulle avoimia toimintoja, kuten oikeuden harjoittaa pikapostipalvelua.
- 4 SFMI on yksityisoikeudellinen yhtiö, jolle oli annettu Ranskan postilaitoksen pikapostipalvelun hoitaminen vuoden 1985 lopusta lähtien. Kyseinen yritys perustettiin 10 miljoonan Ranskan frangin (FRF) osakepääomalla, jonka omistivat Ranskan postilaitoksen kokonaan omistama rahoitusyhtiö Sofipost (66 prosenttia) ja Transport aérien transrégional -lentoyhtiön (jäljempänä TAT) tytäryhtiö TAT Express (34 prosenttia).
- 5 SFMI:n EMS/Chronopost-nimellä harjoittamaa ja markkinoimaa pikapostipalvelua koskevat yksityiskohtaiset säännöt määriteltiin postista ja televiestinnästä vastaavan ministeriön 19.8.1986 antamassa ohjeessa. Tämän ohjeen mukaan Ranskan postilaitoksen tuli antaa logistista ja kaupallista apua SFMI:lle. Ranskan postilaitoksen ja SFMI:n väliset suhteet on järjestetty sopimuksin, joista ensimmäinen tehtiin vuonna 1986.
- 6 SFMI:n harjoittaman pikapostitoiminnan rakennetta muutettiin vuonna 1992. Sofipost ja TAT perustivat uuden yhtiön Chronopost SA:n, jonka osakkeista ne omistivat jälleen 66 ja 34 prosenttia. Chronopost, jolla oli

yksinoikeus käyttää Ranskan postilaitoksen verkkoa 1.1.1995 saakka, keskittyi kansalliseen pikapostiin. GD Express Worldwide France, joka on australialaisen yhtiön TNT:n ja viiden valtion postilaitoksen perustaman kansainvälisen yhteisyrityksen — joka on komission 2.12.1991 tekemällään päätöksellä hyväksymä keskittymä (TNT/Canada Post, DBP Postdienst, La Poste, PTT Poste ja Sweden Post, asia IV/M.102, EYVL C 322, s. 19) — tytäryhtiö, osti SFMI:n. SFMI jatkoi kansainvälistä toimintaa ja käytti Chronopostia asiamiehenään ja palveluiden tarjoajana kansainvälisten lähetystensä käsittelyssä Ranskassa (jäljempänä SFMI-Chronopost).

- 7 Komissio ilmoitti 10.3.1992 päivätyllä kirjeellään SFEI:lle, että se oli päättänyt lopettaa SFEI:n perustamissopimuksen 92 artiklan perusteella tekemän kantelun käsittelyn. SFEI ym. nostivat 16.5.1992 kanteen yhteisöjen tuomioistuimessa kyseisen päätöksen kumoamiseksi. Sen jälkeen kun komissio oli 9.7.1992 peruuttanut 10.3.1992 tekemänsä päätöksen, yhteisöjen tuomioistuin päätti, että lausunnon antaminen asiassa raukeaa (asia C-222/92, SFEI ym. v. komissio, määräys 18.11.1992, ei julkaistu oikeustauskokoelmassa).

- 9 SFEI ynnä muut nostivat 16.6.1993 kanteen Tribunal de commerce de Paris'ssa SFMI:tä, Chronopostia, Ranskan postilaitosta ynnä muita vastaan. Kanteeseen oli liitetty Braxton-yhtiön tekemä toinen selvitys, jossa saatettiin ensimmäisen selvityksen tiedot ajan tasalle ja ulotettiin tuen arviointikausi vuoden 1991 loppuun. Tribunal de commerce de Paris esitti 5.1.1994 tekemällään päätöksellä yhteisöjen tuomioistuimelle EY:n perustamissopimuksen 92 ja 93 artiklan (josta on tullut EY 88 artikla) tulkinnasta useita ennakkoratkaisukysymyksiä, joista yksi koski valtioneuvoston käsitettä sellaisissa olosuhteissa, joista on kyse nyt esillä olevassa asiassa. Ranskan hallitus toimitti yhteisöjen tuomioistuimelle 10.5.1994 jättämiensä huomautusten liitteenä Ernst & Young -yhtiön laatiman taloudellisen selvityksen. Yhteisöjen tuo-

mioistuin katsoi asiassa C-39/94, SFEI ym., 11.7.1996 antamassaan tuomiossa (Kok. 1996, s. I-3547; jäljempänä SFEI-tuomio), että 'se, että julkinen yritys antaa logistista ja kaupallista apua sellaisille yksityisoikeudellisille tytäryhtiöilleen, jotka harjoittavat vapaan kilpailun piiriin kuuluvaa toimintaa, on EY:n perustamissopimuksen 92 artiklassa tarkoitettu valtiontuki, jos vastikkeeksi saatu korvaus on pienempi kuin se korvaus, jota olisi vaadittu toimittaessa normaaleilla markkinaehdoilla'.

- 10 Komissio oli tällä välin 20.3.1996 päivätyllä kirjeellään ilmoittanut Ranskan tasavallalle perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdassa määrätyn menettelyn aloittamisesta. Ranskan tasavalta toimitti 30.5.1996 komissiolle huomautuksensa tältä osin.

- 11 Komissio julkaisi 17.7.1996 Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä tiedonannon siitä, että se oli aloittanut perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdassa määrätyn menettelyn, joka koski Ranskan SFMI-Chronopostille myöntämäksi väitettyä tukea (EYVL C 206, s. 3).

- 12 SFEI esitti 17.8.1996 komissiolle huomautuksensa vastauksena kyseiseen tiedonantoon. Se liitti niihin uuden taloudellisen selvityksen, jonka oli laatinut Bain & Cy -niminen yritys. Lisäksi SFEI laajensi joulukuussa 1990 tekemänsä kantelun alaa tiettyihin uusiin seikkoihin, kuten erityisesti Ranskan postilaitoksen liikemerkin imagon hyödyntämiseen, etuoikeutettuun pääsyyn Radio Francen taajuuksille, oikeuteen saada tulli- ja veroetuuksia sekä Ranskan postilaitoksen sanomanvälitystekniikkaan liittyviin investointeihin.”

Riidanalainen päätös

- 3 Valituksenalaisen tuomion 17—23 kohdasta ilmenee seuraavaa:

”17 Komissio teki 1.10.1997 — — [riidanalaisen] päätöksen — — , joka annettiin 22.10.1997 päivätyllä kirjeellä tiedoksi SFEI:lle.

18 Komissio totesi [riidanalaisessa] päätöksessään, että oli syytä erottaa toisistaan kaksi toimenpideryhmää. Ensimmäiseen ryhmään kuuluvat toisaalta Ranskan postilaitoksen antama logistinen apu, jolla tarkoitetaan SFMI-Chronopostille annettua mahdollisuutta käyttää Ranskan postilaitoksen infrastruktuureja lähetystensä keruuseen, lajitteluun, kuljetukseen ja jakeluun, ja toisaalta kaupallinen apu eli SFMI-Chronopostille annettu mahdollisuus hyödyntää Ranskan postilaitoksen asiakaskuntaa ja SFMI-Chronopostin Ranskan postilaitoksen goodwill-arvosta saamaa hyötyä. Toiseen ryhmään kuuluvat tietyt erityiset toimenpiteet, kuten pääsy Radio Francen taajuuksille ja vero- ja tullietuudet.

19 Komission mukaan SFEI on tulkinnut väärin SFEI-tuomiota, kun se väittää 'ettei komissio saisi ottaa huomioon konsernin strategisia etuja eikä suurtuotannon etuja, jotka johtuvat siitä, että SFMI-Chronopostilla on etuoikeus käyttää Ranskan postilaitoksen verkkoa ja välineitä — — koska Ranskan postilaitoksella on monopoliasema'. Päinvastoin, yhteisöjen tuomioistuin ei komission mukaan ole milloinkaan todennut, että komission olisi sovellettava erilaista menetelmää, jos toimenpiteen joku osapuoli on monopoliasemassa. Komissio ei näin ollen ollut velvollinen ottamaan huomioon sitä, että kyseessä oli liiketoiminta suljetuilla markkinoilla toimivan emoyhtiön ja sen avoimilla markkinoilla toimivan tytäryhtiön välillä, kun se määritteli ensimmäisen ryhmän toimenpiteiden osalta, oliko kyseessä valtiontuki vai ei.

- 20 Komissio katsoi näin ollen, että oli asianmukaista kysyä, '[olivatko] Ranskan postilaitoksen ja SFMI-Chronopostin välisen liiketoimen olosuhteet verrattavissa vastaavanlaisen liiketoimen olosuhteisiin yksityisen emoyhtiön, joka voi hyvinkin olla monopoliasemassa (esimerkiksi koska sillä on yksinoikeuksia), ja sen tytäryhtiön välillä'. Komission mukaan ei ole olemassa minkäänlaista taloudellista etua, jos samaan konserniin kuuluvien yhtiöiden välillä myytyjen tuotteiden ja palvelujen sisäiset hinnat on laskettu 'kaikkien kustannusten (coûts complets) perusteella (eli kokonaiskustannukset ja oman pääoman korko)'.
- 21 Komissio totesi tältä osin, että SFMI-Chronopostin suorittamat maksut eivät kattaneet kokonaiskustannuksia kahden ensimmäisen toimintavuoden aikana, mutta ne kattoivat toimipaikkojen ja aluehallinnon kustannuksia lukuun ottamatta kaikki muut kustannukset. Komissio katsoi ensiksikin, ettei ollut poikkeuksellista, jos käynnistysvaiheen aikana uuden yrityksen eli SFMI-Chronopostin suorittamat maksut eivät kattaneet kuin muuttuvat kustannukset. Toiseksi komission mukaan Ranskan tasavalta on kyennyt osoittamaan, että vuodesta 1988 lähtien SFMI-Chronopostin maksama korvaus kattoi kaikki Ranskan postilaitokselle aiheutuneet kustannukset ja myös koron postilaitoksen investoimalle omalle pääomalle. Lisäksi komissio arvioi, että sisäinen tuotto Ranskan postilaitoksen osakkeenomistajana sijoittamalle pääomalle ylitti huomattavasti yhtiön pääomakustannukset vuonna 1986, eli sen normaalin tuoton, jota yksityinen sijoittaja vaatisi vastaavanlaisissa olosuhteissa. Ranskan postilaitoksen tytäryhtiölleen antama logistinen ja kaupallinen apu on komission mukaan näin ollen annettu normaalein markkinaehdoin, eikä tämä apu siis ole valtiontukea.
- 22 Toisen ryhmän eli erilaisten erityisten toimenpiteiden osalta komissio katsoi, että SFMI-Chronopost ei ollut saanut minkäänlaista tullausmenettelyyn, leimaveroon, palkkaveroon tai maksuaikoihin liittyvää etua. Ranskan postilaitoksen ajoneuvojen käyttöä mainonnan tukemiseen oli pidettävä emoyhtiön ja tytäryhtiön välisenä normaalina kaupallisena apuna eikä SFMI-Chronopost ollut saanut minkäänlaista erityiskohtelua mainonnalle

Radio Francen taajuuksilla. Komissio katsoi myös selvittäneensä, että valtiontukea ei ole myönnetty niiden sitoumusten osalta, jotka Ranskan postilaitos antoi silloin, kun komissio 2.12.1991 tekemällään päätöksellä hyväksyi yhteisyrityksen.

- 23 Komissio toteaa riidanalaisen päätöksen 1 artiklassa seuraavaa: 'Ranskan postilaitoksen tytäryhtiölleen SFMI-Chronopostille antama logistinen ja kaupallinen apu, näiden kahden yhtiön väliset muut rahoitustapahtumat, SFMI-Chronopostin ja Radio Francen välinen suhde, Ranskan postilaitokseen ja SFMI-Chronopostiin sovellettava tullimenettely, Ranskan postilaitokseen sovellettava palkkavero- ja leimaverojärjestelmä sekä Ranskan postilaitoksen [liikesalaisuus] suuruinen investointi sanomavälitystekniikkaan eivät ole SFMI-Chronopostille myönnettyä valtiontukea.' [Riidanalaisen] päätöksen 2 artiklassa todetaan, että kyseinen päätös on osoitettu Ranskan tasavallalle."

Asian käsittely ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ja valituksenalainen tuomio

4 Union française de l'express (Ufex), DHL International, Federal express international (Ranska) SNC ja CRIE SA (jäljempänä yhdessä Ufex ym.) nostivat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 30.12.1997 toimittamallaan kannettakirjelmällä kanteen riidanalaisen päätöksen kumoamiseksi. Chronopost, La Poste ja Ranskan tasavalta osallistuivat oikeudenkäyntiin väliintulijoina tukeakseen komissiota.

5 Valituksenalaisen tuomion 37 kohdasta ilmenee, että Ufex ym. vetosivat kanteensa tueksi neljään kumoamisperusteeseen, joista ensimmäinen koski puolustautumisoikeuksien loukkaamista, erityisesti oikeutta tutustua asiakirjoihin, toinen perustelujen puutteellisuutta, kolmas tosiseikkojen virheellisyyttä ja ilmeisiä arviointivirheitä ja neljäs valtiontuen käsitteen virheellistä soveltamista.

- 6 Neljäs kanneperuste, jolla on erityistä merkitystä käsiteltävänä olevien valitusten yhteydessä, jakautuu kahteen osaan siten, että komission väitetään soveltaneen virheellisesti valtiontuen käsitettä toisaalta sen vuoksi, että se ei ole ottanut huomioon normaaleja markkinaehtoja, kun se on arvioinut Ranskan postilaitoksen SFMI-Chronopostille antamasta avusta suoritetun korvauksen suuruutta, ja toisaalta sen vuoksi, että se on jättänyt valtiontuen käsitteen ulkopuolelle erinäisiä toimenpiteitä, joista SFMI-Chronopost oli saanut etua.
- 7 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin vastasi neljännen kanneperusteen ensimmäiseen osaan valituksenalaisen tuomion 64—79 kohdassa esitetyllä tavalla seuraavasti:

”64 Perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdalla on tarkoitus estää se, että jäsenvaltioiden väliseen kauppaan vaikuttavat sellaiset julkisen vallan myöntämät edut, jotka eri muodoissaan vääristävät tai uhkaavat vääristää kilpailua suosimalla tiettyjä yrityksiä tai tuotannonaloja (asia C-387/92, Banco Exterior de España, tuomio 15.3.1994, Kok. 1994, s. I-877, 12 kohta; asia 173/73, Italia v. komissio, tuomio 2.7.1974, Kok. 1974, s. 709, 26 kohta ja em. asia SFEI, tuomion 58 kohta).

65 Valtiontuella ei tarkoiteta ainoastaan konkreettisia suorituksia, kuten avustuksia, vaan myös toimenpiteitä, jotka eivät ole avustuksia sanan suppeassa merkityksessä mutta jotka eri tavoin alentavat yrityksen vastattavaksi tavallisesti kuuluvia kustannuksia ja ovat siten sekä luonteeltaan että vaikutuksiltaan avustusten kaltaisia (em. asia SFEI, tuomion 58 kohta; em. asia Banco Exterior de España, tuomion 13 kohta ja asia C-200/97, Ecotrade, tuomio 1.12.1998, Kok. 1998, s. I-7907, 34 kohta). Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin täsmensi asiassa T-358/94, Air France vastaan komissio, 12.12.1996 antamassaan tuomiossa (Kok. 1996, s. II-2109, 67 kohta) perustamissopimuksen 92 artiklan tulkintaansa seuraavasti:

”Tämä määräys koskee siis kaikkia rahoituskeinoja, joita julkinen sektori voi tosiasiallisesti käyttää tukeakseen yrityksiä, ilman että sillä seikalla olisi merkitystä, ovatko nämä varat pysyvästi julkisen sektorin varoja.”

- 66 Lisäksi on otettava ensisijaisesti huomioon tuen vaikutukset tukea saaviin yrityksiin tai tuottajiin eikä tukea myöntävien tai niiden myöntämistä ohjaavien elinten tilanne, kuten yhteisöjen tuomioistuin on katsonut asiassa 78/76, Steinike & Weinlig, 22.3.1977 antamassaan tuomiossa (Kok. 1977, s. 595, 21 kohta).
- 67 Tuen käsite on näin ollen objektiivinen, ja sen kannalta merkittävää on ainoastaan se, annetaanko valtion toimenpiteellä jokin etu yhdelle tai useammalle yritykselle (asia T-67/94, Ladbroke Racing v. komissio, tuomio 27.1.1998, Kok. 1998, s. II-1, 52 kohta ja asia T-46/97, SIC v. komissio, tuomio 10.5.2000, [Kok. 2000, s. II-2125,] 83 kohta).
- 68 Yhteisöjen tuomioistuin on tulkinnut SFEI-tuomiossa valtiontuen käsitettä nyt kyseessä olevan tapauksen olosuhteissa seuraavasti:

'Julkisen yrityksen antama logistinen ja kaupallinen apu sellaisille yksityis-oikeudellisille tytäryhtiöilleen, jotka harjoittavat vapaan kilpailun piiriin kuuluvaa toimintaa, on perustamissopimuksen 92 artiklassa tarkoitettua valtiontukea, jos vastikkeeksi saatu korvaus on pienempi kuin se korvaus, joka vaadittaisiin toimittaessa normaaleilla markkinaehdoilla.'

- 69 Edellä esitetystä seuraa, että kun arvioidaan, ovatko kyseessä olevat toimenpiteet valtiontukea, tilannetta on tarkasteltava edunsaajayrityksen eli nyt esillä olevassa tapauksessa SFMI-Chronopostin kannalta ja on määritettävä, onko tämä yritys saanut kyseessä olevaa logistista ja kaupallista apua hinnalla, jolla se ei olisi voinut saada tällaista apua toimittaessa normaaleilla markkinaehdoilla (em. asia SFEI, tuomion 60 kohta; em. asia SIC v. komissio, tuomion 78 kohta; asia C-342/96, Espanja v. komissio, tuomio 29.4.1999, Kok. 1999, s. I-2459, 41 kohta ja asia C-256/97, DM Transport, tuomio 29.6.1999, Kok. 1999, s. I-3913, 22 kohta).

- 70 Yhteisöjen tuomioistuin on SFEI-tuomiossa todennut, että tällainen arviointi edellyttää sellaisen taloudellisen selvityksen tekemistä, jossa otetaan huomioon kaikki ne tekijät, jotka normaaleilla markkinaehdoilla toimivan yrityksen olisi pitänyt ottaa huomioon vahvistaessaan korvauksia annetuista palveluista (61 kohta).
- 71 Nyt kyseessä olevassa tapauksessa komissio toteaa riidanalaisessa päätöksessään seuraavaa: 'Sillä, että liiketoiminta tapahtuu suljetuilla markkinoilla toimivan yrityksen ja sen avoimilla markkinoilla toimivan tytäryhtiön välillä, ei ole merkitystä käsiteltävänä olevan asian kannalta. Yhteisöjen tuomioistuin ei ole milloinkaan todennut, että komission olisi sen määrittämiseksi, onko kyseessä valtioneuvosto, sovellettava erilaista menetelmää silloin kun toimenpiteen jollain osapuolella on monopoli.'
- 72 Komissio katsoi näin ollen, että sisäisiin hintoihin, joilla tavarat ja palvelut myydään samaan konserniin kuuluvien yhtiöiden välillä, 'ei sisälly minäänlaista rahoitusetua, jos hinnat on laskettu kaikkien kustannusten perusteella (eli kokonaiskustannukset ja oman pääoman korko)'
- 73 Edellä mainituista toteamuksista seuraa, että komissio ei ole perustanut päätöstään sellaiseen taloudelliseen selvitykseen, jota SFEI-tuomiossa edellytetään sen osoittamiseksi, että kyseessä oleva liiketapahtuma olisi verrattavissa normaaleilla markkinaehdoilla toimivien yritysten väliseen liiketapahtumaan. Päinvastoin, komissio on riidanalaisessa päätöksessä rajoittunut tutkimaan, mitkä ovat olleet logistisen ja kaupallisen avun antamisesta Ranskan postilaitokselle aiheutuneet kustannukset ja missä määrin SFMI-Chronopostin suorittamat korvaukset vastaavat näitä kustannuksia.
- 74 Sekään seikka, että oletettaisiin SFMI-Chronopostin maksaneen Ranskan postilaitokselle logistisen ja kaupallisen avun antamisesta aiheutuneet kaikki

kustannukset, ei sinänsä riittäisi osoittamaan, että kyse ei ole perustamissopimuksen 92 artiklassa tarkoitettusta tuesta. Kun otetaan huomioon, että Ranskan postilaitos on ainoana kyseisellä suljetulla sektorilla toimivana julkisena yrityksenä voinut ehkä suorittaa osan logistisesta ja kaupallisesta avusta alhaisemmin kustannuksin kuin yksityinen yritys, jolla ei ole samoja oikeuksia, pelkästään sellaisen selvityksen perusteella, jossa on otettu huomioon ainoastaan kyseisen julkisen yrityksen kustannukset, ei voida päätellä, että kyseessä ei ole valtiontuki, kun muuta selvitystä tämän päätelmän tueksi ei ole hankittu. Päinvastoin juuri sellainen suhde, jossa emoyhtiö toimii suljetuilla markkinoilla ja sen tytäryhtiö harjoittaa toimintaansa kilpailulle avoimilla markkinoilla, synnyttää tilanteen, jossa valtiontuki voi olla olemassa.

75 Komission olisi tämän vuoksi pitänyt tutkia, vastasivatko kaikki kustannukset niitä tekijöitä, jotka normaaleilla markkinaehdoilla toimivan yrityksen olisi pitänyt ottaa huomioon silloin, kun se määrittelee korvauksen, jonka se perii suorittamistaan palveluista. Komission olisi näin ollen pitänyt vähintään selvittää, että Ranskan postilaitoksen saama vastike vastasi sellaista korvausta, jonka muulla kuin suljetulla sektorilla toimiva yksityinen rahoitusyhtiö tai yksityinen konserni, jonka tavoitteena on rakenteellisen, kokonaisvaltaisen tai alakohtaisen politiikan noudattaminen ja jonka toimintaa ohjaavat pitkän tähtäimen tulevaisuudennäkymät, vaatii (ks. vastaavasti asia C-305/89, Italia v. komissio, tuomio 21.3.1991, Kok. 1991, s. I-1603, 20 kohta).

76 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että kun komissio on riidanalaisessa päätöksessään katsonut, ettei kyse ole valtiontuesta, selvittämättä, vastasiko Ranskan postilaitoksen SFMI-Chronopostilta logistisesta ja kaupallisesta avusta perimä korvaus sellaista vastiketta, jota olisi vaadittu toimittaessa normaaleilla markkinaehdoilla, se on perustanut päätöksensä perustamissopimuksen 92 artiklan virheelliseen tulkintaan.

77 Komission toteamus, jonka mukaan EY:n perustamissopimuksen 222 artiklassa (josta on tullut EY 295 artikla) määrätään, että perustamissopimuksilla ei puututa jäsenvaltioiden omistusoikeusjärjestelmiin, ei kumoa

tätä tulkintaa. Sillä seikalla, että vaaditaan, että monopoliasemassa olevan julkisen yrityksen logistisen ja kaupallisen avun antamisesta tytäryhtiöltään perimä korvaus vastaa vastiketta, joka olisi vaadittu toimittaessa normaaleilla markkinaehdoilla, ei kielletä tällaista julkista yritystä pääsemästä kilpailulle avoimille markkinoille, vaan siihen ainoastaan sovelletaan kilpailusääntöjä yhteisön oikeuden peruseräkkeiden edellyttämällä tavalla. Tällaisella vaatimuksella ei loukata omistusoikeusjärjestelmää, vaan sillä ainoastaan kohdellaan samalla tavalla julkista ja yksityistä omistajaa.

78 Tästä seuraa, että neljännen kanneperusteen ensimmäinen osa on perusteltu.

79 Näin ollen riidanalaisen päätöksen 1 artikla on kumottava siltä osin kuin siinä todetaan, että Ranskan postilaitoksen tytäryhtiölleen SFMI-Chronopostille antama logistinen ja kaupallinen apu ei ole SFMI-Chronopostille myönnettyä valtiontukea, eikä ole tarpeen tutkia tämän kanneperusteen toista osaa tai muita kanneperusteita siltä osin kuin ne koskevat Ranskan postilaitoksen tytäryhtiölleen SFMI-Chronopostille myöntämää logistista ja kaupallista apua. Eritoten ei ole tarpeen tutkia toista kanneperustetta, joka koskee sitä, että riidanalaisen päätöksen perustelut logistisen ja kaupallisen avun osalta ovat [Ufex ym:iden] mukaan riittämättömiä.”

8 Näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tutki valituksenalaisen tuomion tämän seuraavissa kohdissa vain ensimmäisen kanneperusteen, joka koski Ufex ym:iden puolustautumisoikeuksien väitettyä loukkaamista, ja kolmannen kanneperusteen yhteydessä esitetyt väitteet, jotka koskivat tosiseikkojen virheellisyyttä ja ilmeisiä arviointivirheitä ja jotka eivät liittyneet neljännen kanneperusteen yhteydessä aikaisemmin tutkittuihin väitteisiin. Molempien kanneperusteiden osalta Ufex ym:iden esittämät väitteet hylättiin.

- 9 Tämän vuoksi yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin rajoittui kumoamaan riidanalaisen päätöksen 1 artiklan siltä osin kuin siinä todetaan, että Ranskan postilaitoksen tytäryhtiölleen SFMI-Chronopostille antama logistinen ja kaupallinen apu ei ole viimeksi mainitulle myönnettyä valtiontukea.

Valitukset

- 10 Chronopost vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin

- kumoaa valituksenalaisen tuomion siltä osin kuin siinä kumotaan riidanalaisen päätöksen 1 artikla

- ensisijaisesti ratkaisee itse lopullisesti asian toteamalla, että Ufex ym:iden riidanalaisesta päätöksestä nostama kanne ei ollut perusteltu

- velvoittaa Ufex ym:t vastaamaan oikeudenkäyntikuluista

- toissijaisesti palauttaa asian ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen ja velvoittaa Ufex ym:t korvaamaan Chronopostille ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ja yhteisöjen tuomioistuimessa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

11 Ranskan postilaitos vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin

- kumoaa valituksenalaisen tuomion siltä osin kuin siinä kumotaan riidanalaisen päätöksen 1 artikla

- velvoittaa Ufex ym:t korvaamaan Ranskan postilaitokselle ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ja yhteisöjen tuomioistuimessa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

12 Ranskan tasavalta vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin

- kumoaa valituksenalaisen tuomion

- velvoittaa Ufex ym:t korvaamaan yhteisöjen tuomioistuimessa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut ja antaa uuden ratkaisun ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa aiheutuneista oikeudenkäyntikuluista.

13 Ufex ym. vaativat, että yhteisöjen tuomioistuin

- jättää valitukset osittain tutkimatta ja toteaa niiden olevan perusteettomia

- velvoittaa valittajat korvaamaan kaikki oikeudenkäyntikulut.

- 14 Nämä toisiinsa liittyvät asiat on yhdistettävä yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 43 artiklan nojalla tuomiota varten, mistä on kuultu julkisasiamiestä sekä asianosaisia.
- 15 Chronopost, Ranskan postilaitos ja Ranskan tasavalta vetoavat useisiin valitusperusteisiin, jotka ovat suurimmaksi osaksi samoja. Valittajat arvostelevat yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta pääasiallisesti siitä, että se on
- rikkonut perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohtaa SFEI-tuomiossa käytetyn ”normaaleja markkinaehtoja” koskevan käsitteen virheellisellä tulkinnalla
  - rikkonut perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan mukaista menettelyä ja käyttänyt menettelyä väärin
  - loukannut komissiolle taloudellisesti monitahoisen toimenpiteen yhteydessä annettua laajaa harkintavaltaa
  - rikkonut perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohtaa sen vuoksi, että valtiontuen käsitteen muodostavia osatekijöitä ja erityisesti edun myöntämistä edunsaajaryitykselle ja julkisten varojen siirtoa on tulkittu virheellisesti
  - loukannut perusteluvollisuutta.

Ensimmäinen valitusperuste

Asianosaisten lausumat

16 Ensimmäinen valitusperuste, johon valittajat vetoavat valituksenalaisen tuomion osalta, koskee ”normaalien markkinaehtojen” käsitettä, jota SFEI-tuomiossa käytetään niiden tapausten täsmentämiseksi, joissa julkisen yrityksen kilpailulle avointa toimintaa harjoittaville tytäryhtiöilleen antama logistinen tai kaupallinen apu voi olla valtiontukea.

17 Kyseisessä tuomiossa yhteisöjen tuomioistuin toteaa seuraavaa:

”59 — — tavaroiden tai palvelujen toimittaminen suosivin ehdoin on valtion tuki (yhdistetyt asiat 67/85, 68/85 ja 70/85, Van der Kooy ym. v. komissio, tuomio 2.2.1988, Kok. 1988, s. 219, 28 kohta, ja asia C-56/93, Belgia v. komissio, tuomio 29.2.1996, Kok. 1996, s. I-723, 10 kohta).

60 Jotta voitaisiin arvioida, onko valtion toimenpide tuki, on siis määritettävä se, saako edunsaajayritys sellaista taloudellista etua, jota se ei olisi saanut normaaleilla markkinaehdoilla].

61 Kansallisen tuomioistuimen on tätä tutkimusta toimittaessaan määritettävä tavanomainen korvaus kyseisistä suoritteista. Tällainen harkinta edellyttää sellaisen taloudellisen erittelyn tekemistä, jossa otetaan huomioon kaikki ne

tekijät, jotka normaaleilla markkinaehdoilla toimivan yrityksen olisi ollut otettava huomioon vahvistaessaan korvauksia annetuista palveluista.

62 Edellä esitetyn perusteella on — — vastattava siten, että se, että julkinen yritys antaa logistista ja kaupallista apua sellaisille yksityisoikeudellisille tytäryhtiöilleen, jotka harjoittavat vapaan kilpailun piiriin kuuluvaa toimintaa, on perustamissopimuksen 92 artiklassa tarkoitettu valtion tuki, jos vastikkeeksi saatu korvaus on pienempi kuin se korvaus, jota olisi vaadittu normaalien markkinaehtojen mukaisesti.”

18 Valittajat väittävät, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on vääristänyt normaalien markkinaehtojen käsitettä todetessaan valituksenalaisen tuomion 75 kohdassa, että komission olisi pitänyt tutkia, vastasivatko Ranskan postilaitoksen kaikki kustannukset niitä tekijöitä, jotka normaaleilla markkinaehdoilla toimivan yrityksen olisi pitänyt ottaa huomioon silloin, kun se määrittelee korvauksen, jonka se perii suorittamistaan palveluista.

19 Valittajien mukaan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee nimittäin selvästi, että sen arvioimiseksi, onko tukea annettu, on päättelyn ensimmäisessä vaiheessa verrattava julkisen yrityksen käyttäytymistä ”suuruudeltaan vertailukelpoisen” tai ”siinä määrin kuin mahdollista samanlaisessa tilanteessa olevan” yksityisen toimijan käyttäytymiseen. Valittajat katsovat, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin, joka on viitannut ratkaisunsa tueksi ”muulla kuin suljetulla sektorilla toimivaan” yksityiseen yritykseen, on näin ollen pitänyt virheellisesti vertailukohtana yritystä, joka on rakenteellisesti erilainen kuin Ranskan postilaitos, vaikka sen olisi tullut verrata Ranskan postilaitoksen käyttäytymistä sellaisen yrityksen käyttäytymiseen, joka on Ranskan postilaitoksen kanssa samanlaisessa tilanteessa, toisin sanoen yritykseen, jolla on käytettävissään suljettu sektori.

20 Vasta päättelyn toisessa vaiheessa olisi valittajien mukaan tutkittava, onko käyttäytyminen ollut normaalia, toisin sanoen onko yritys, jonka väitetään

antaneen tukea, ottanut huomioon asianmukaiset taloudelliset tekijät päättöksensä ja investointinsa parametrien (sen kustannukset, sen tuottonäkymät, aiheutuneet riskit mm.) tueksi, kun otetaan huomioon yritykselle ominaiset parametrit (sen rakenne, sen kapasiteetti jne.). Näin ollen pitäisi esimerkiksi kysyä, katettiin Ranskan postilaitokselle aiheutuneet kulut normaalisti. Valtion tuesta on kysymys vain siinä tapauksessa, että vastaus on kieltävä.

- 21 Chronopost muistuttaa edellä mainitun näkökannan tueksi vielä, että yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä ei mitenkään edellytetä, että julkisen yrityksen hintoja olisi verrattava sen kilpailijoiden hintoihin. Chronopostin mukaan on näin ollen virheellistä päätellä, että kyseessä olisi valtiontuki pelkästään siitä syystä, että Ranskan postilaitoksen katsotaan veloittaneen palveluksistaan SFMI-Chronopostin kilpailijoiden emoyhtiöiden vaatimia hintoja alhaisempia hintoja. Chronopost katsoo, että kyseessä olisi todellisuudessa valtiontuki ainoastaan, jos Ranskan postilaitos olisi luopunut sen palveluista maksettavasta normaalista korvauksesta.
- 22 Valittajat väittävät myös, ettei ratkaisu, johon ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päätyi, ole toteuttamiskelpoinen. Ranskan tasavalta väittää tältä osin, että yksityisellä toimijalla, jolla ei ole lakiin perustuvaa monopoli-asemaa, ei olisi koskaan Ranskan postilaitoksen julkisen palvelun verkkoon rinnastettavaa verkkoa. Ranskan postilaitos puolestaan muistuttaa, että Ufex ym. itse väittivät ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, että ”sellaisen SFMI:n antaman kaupallisen lupauksen kaltaisen lupauksen takaaminen, joka on toteutettavissa ainoastaan julkisen palvelun yhteydessä, vaikuttaa täysin epärealistiselta kilpailulle avoimella sektorilla” ja ”että SFMI:n [toisin sanoen: Ranskan postilaitoksen] verkon kaltaista verkkoa ei selvästikään ole markkinoilla”.
- 23 Chronopost korostaa vielä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen valituksenalaisessa tuomiossa tekemän ratkaisun abstraktia luonnetta, sillä se edellyttäisi käytännössä ihannemarkkinoilla toimivan ihanneyrityksen etsimistä, sekä ratkaisusta oikeusvarmuuden tasolla aiheutuvia vaikeuksia.

- 24 Valittajat huomauttavat yleisemmin, että valituksenalainen tuomio estää käytännössä sen, että julkiset monopolit voisivat toimia myös kilpailulle avoimilla markkinoilla, mikä valittajien mukaan merkitsisi niihin kohdistuvaa vakavaa syrjintää.
- 25 Ufex ym. toteavat sitä vastoin, että arvioitaessa sitä, onko tietyt liiketoimet tehty ”normaalien markkinaehtojen” mukaisesti, ne tapaukset, joissa valtio toimii sijoittajana tai velkojana, on erotettava niistä tapauksista, joissa se toimii kilpailuilla markkinoilla sillä perusteella, että lakiin perustuvan monopolin omaavan julkisen yrityksen toimintoja on monopuolistettu.
- 26 Ensimmäisissä tapauksissa ”normaalien markkinaehtojen” arviointi ei Ufex ym.:iden mukaan vaadi markkinahinnan määrittämistä. Koska valtio ei tällöin itse asiassa toimita mitään tavaroita tai palvelusuorituksia, huomioon on otettava ainoastaan sijoitetun pääoman tuotto ja vastattaviksi tulevat riskit.
- 27 Toisessa tapauksessa, jossa suljetulla sektorilla toimiva julkinen yritys suorittaa palveluja sellaisille tytäryhtiöilleen, jotka toimivat kilpailulle avoimilla markkinoilla, liiketoimet tapahtuvat Ufex ym.:iden mukaan ”normaaleilla markkinaehdoilla” vain, jos näistä palveluista suoritettava vastike vastaa markkinahintaa. Tällöin on käytettävä parametrinä markkinahintaa, jota komissio käyttää yleensä, kun se määrittää, sisältyykö valtion takauksen antamiseen tai valtion omaisuuden myyntiin (esimerkiksi julkisten yritysten, maiden tai tehtaiden myyntiin) valtiontukea. Huomioon on otettava valtion erityiseen tilanteeseen sidotuista tekijöistä ”vapaa” markkinatilanne.
- 28 Ufex ym. katsovat, että SFEI-tuomiota on tulkittava tässä jälkimmäisessä merkityksessä. Kun arvioidaan, oliko Ranskan postilaitoksen SFMI-Chronopostille antama logistinen ja kaupallinen apu sille annettua tukea kyseisessä tuomiossa

tarkoitettussa merkityksessä, SFMI-Chronopostin maksamaa hintaa on Ufex ym:iden mukaan verrattava siihen hintaan, jonka jonkun sen kilpailijan olisi pitänyt maksaa saadakseen markkinoilta samat suoritukset. Kyseessä olevia suorituksia voitaisiin tällöin arvioida myös siltä pohjalta, ettei niitä hankita täysin ulkopuolisilta markkinoilta, vaan ”normaaleilla markkinaehdoilla” toimivan konsernin sisältä, jolloin voidaan ottaa huomioon se, että tällaisen konsernin sisällä emoyhtiö voi mukauttaa hintojaan soveltamalla sellaista rakenteellista politiikkaa, jolle pitkän tähtäimen investoinnit ovat luonteenomaisia. Kyseinen vertailu on Ufex ym:iden mukaan kuitenkin joka tapauksessa tehtävä, kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin valituksenalaisessa tuomiossa totesi, ”muulla kuin suljetulla sektorilla toimivan” yksityisen rahoitusyhtiön tai yksityisen konsernin kanssa, koska yritys, jolla on lakiin perustuva monopoli, ei varmastikaan toimi normaaleilla markkinaehdoilla.

- 29 Tällaisessa tilanteessa on Ufex ym:iden mukaan siis virheellistä arvioida valtiontuen olemassaoloa siten, että nojaututaan suljetulla sektorilla toimivan emoyhtiön saamaan tuottoon. Se, että emoyhtiöllä on lakiin perustuva monopoli, voi nimittäin vaikuttaa tähän arviointiin ja antaa perustellusti aiheen pelätä, että kustannukset ovat kyseisen monopolitilanteen johdosta markkinakustannuksia alhaisempia, mikä mahdollistaisi keinotekoisen korkean tuoton.
- 30 Ufex ym:iden mukaan oli siis oikein, ettei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin keskittynyt valituksenalaisessa tuomiossa lakiin perustuvan monopolin omaavalle julkiselle yritykselle aiheutuvien kustannusten eikä näin ollen tämän julkisen yrityksen kannattavuuden tarkasteluun vaan tukeutui markkinahintoihin, jotka normaaleilla markkinaehdoilla toimiva yksityinen yritys, jolla ei siis ole lakiin perustuvaa monopolia, olisi vaatinut kyseessä olleiden palvelujen suorittamisesta.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 31 Ensimmäisessä valitusperusteessaan valittajat arvostelevat yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, että se on rikkonut perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohtaa, koska se on tulkinnut virheellisesti SFEI-tuomiossa käytettyä käsitettä ”normaalit markkinaehdot”.

- 32 Tältä osin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomionsa 75 kohdassa, että komission olisi pitänyt vähintään selvittää, että Ranskan postilaitoksen saama vastike vastasi sellaista korvausta, jonka muulla kuin suljetulla sektorilla toimiva yksityinen rahoitusyhtiö tai yksityinen konserni olisi vaatinut.
- 33 Kyseisessä arvioinnissa on tehty oikeudellinen virhe, koska siinä ei oteta huomioon sitä, että Ranskan postilaitoksen kaltainen yritys on hyvin erilaisessa tilanteessa kuin yksityinen yritys, joka toimii normaalein markkinaehdoin.
- 34 Ranskan postilaitos tuottaa EY:n perustamissopimuksen 90 artiklan 2 kohdassa (josta on tullut EY 86 artiklan 2 kohta) tarkoitettuja yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja (ks. asia C-320/91, Corbeau, 19.5.1993, Kok. 1993, s. I-2533, Kok. Ep. XIV, s. I-223, 15 kohta). Kyseisiin palveluihin kuuluu lähinnä velvollisuus huolehtia postin keräämisestä, kuljetuksesta ja jakelusta kaikkien käyttäjien hyväksi koko kyseisen jäsenvaltion alueella yhtenäisin hinnoin ja samanlaisin laatua koskevin edellytyksin.
- 35 Tämän vuoksi Ranskan postilaitoksen oli hankittava tai sille oli hankittu tärkeitä infrastruktuureja ja välineitä ("postiverkko"), joiden avulla se voi tarjota peruspostipalvelua kaikille käyttäjille myös harvaan asutuilla seuduilla, joilla hinnat eivät kattaneet kyseisen palvelun toimittamisesta aiheutuneita kustannuksia.
- 36 Niiden palvelujen ominaispiirteiden takia, jotka Ranskan postilaitoksen verkon avulla on voitava taata, kyseisen verkon perustaminen ja ylläpito eivät perustu puhtaasti kaupalliseen logiikkaan. Kuten tämän tuomion 22 kohdassa on huomautettu, Ufex ym. ovat sitä paitsi myöntäneet, että tämänkaltaista verkkoa, jota SFMI-Chronopost on voinut käyttää hyväkseen, ei selvästikään ole markkinoilla. Näin ollen yksityinen yritys ei olisi koskaan perustanut tällaista verkkoa.

- 37 Lisäksi logistisen ja kaupallisen avun antaminen on erottamattomasti sidoksissa Ranskan postilaitoksen verkkoon, koska se perustuu nimenomaan kyseisen sellaisen verkon käytettäväksi antamiseen, jota vastaavaa verkkoa markkinoilla ei ole.
- 38 Tämän vuoksi ja koska ei ole mitään mahdollisuuksia verrata Ranskan postilaitoksen tilannetta muulla kuin suljetulla sektorilla toimivan yksityisen konsernin tilanteeseen, ”normaaleja markkinaehtoja”, jotka ovat väistämättä hypoteettisia, on arvioitava ottamalla huomioon käytettävissä olevat objektiiviset ja todennettavissa olevat seikat.
- 39 Käsiteltävänä olevassa asiassa Ranskan postilaitokselle aiheutuneet kustannukset sen tytäryhtiölleen antamasta logistisesta ja kaupallisesta avusta voivat olla tällaisia objektiivisia ja todennettavissa olevia seikkoja.
- 40 Tällä perusteella se mahdollisuus, että SFMI-Chronopostille olisi myönnetty valtiontukea, voidaan sulkea pois, jos toisaalta osoitetaan, että vaadittu vastike kattoi asianmukaisesti kaikki logistisen ja kaupallisen avun antamisesta aiheutuneet muuttuvat lisäkustannukset ja asianmukaisen osan niistä kiinteistä kustannuksista, jotka johtuivat postiverkon käytöstä, sekä asianmukaisen tuoton omalle pääomalle sikäli kuin sitä käytetään SFMI-Chronopostin kilpailutoimintaan, ja jos toisaalta mikään ei anna aihetta epäillä, että kyseiset seikat olisi aliarvioitu tai vahvistettu mielivaltaisesti.
- 41 Kaiken edellä esitetyn perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen tulkitsemalla perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohtaa niin, ettei komissio voinut arvioida, oliko SFMI-Chronopostille annettu valtiontukea, perustamalla päätöksensä Ranskan postilaitokselle aiheutuneisiin kustannuksiin, vaan sen olisi pitänyt selvittää, vastasiko Ranskan postilaitoksen

saama vastike ”sellaista korvausta, jonka muulla kuin suljetulla sektorilla toimiva yksityinen rahoitusyhtiö tai yksityinen konserni, jonka tavoitteena on rakenteellisen, kokonaisvaltaisen tai alakohtaisen politiikan noudattaminen ja jonka toimintaa ohjaavat pitkän tähtäimen tulevaisuudennäkymät, vaatii”.

- 42 Näin ollen on syytä todeta ensimmäinen valitusperuste perustelluksi ja kumota sen vuoksi valituksenalainen tuomio.

Toisesta viidenteen valitusperuste

- 43 Koska valittajien esittämällä muilla valitusperusteilla ei voida vaikuttaa kumoamisen laajuuteen, niitä ei ole tarpeen tutkia.

Asian palauttaminen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen

- 44 Yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 61 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan yhteisöjen tuomioistuin kumoaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätöksen, jos muutoksenhaku todetaan aiheelliseksi. Yhteisöjen tuomioistuin voi joko ratkaista asian lopullisesti itse, jos asia on ratkaisukelpoinen, tai palauttaa asian ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ratkaistavaksi.
- 45 Koska ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole arvioinut, missä määrin SFMI-Chronopostin maksama vastike kattoi Ranskan postilaitoksen kaikki kustannukset (ks. valituksenalaisen tuomion 74 kohta), asia ei ole ratkaisukelpoinen. Tämän vuoksi se on palautettava ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen ja oikeudenkäyntikuluista on päätettävä myöhemmin.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

- 1) Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-613/97, Ufex ym. vastaan komissio, 14.12.2000 antama tuomio kumotaan.
- 2) Asia palautetaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen.
- 3) Oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin.

Rodríguez Iglesias

Puissochet

Wathelet

Gulmann

Edward

Jann

Skouris

Macken

Colneric

von Bahr

Rosas

Julistettiin Luxemburgissa 3 päivänä heinäkuuta 2003.

R. Grass

G. C. Rodríguez Iglesias

kirjaaja

presidentti

I - 7044